

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING:

Tusen möjligheter

24 augusti – 27 oktober 2024

**POESIN KAN
ENA VÄRLDEN**

– poeten

Akbar Zolgharnian

Sidorna 8-10

**FÖRETAG GÖR
SAMHÄLLET
BÄTTRE**

– årets företagare

Joakim Enerstrand

Sidan 18

**Helena Rydh
sjunger ut på
KYRKBYNS DAG**

Sidan 12

VILL SKAPA EN ANNAN BILD

– konstnären **Valeria Montti Colque**

Sidorna 4-6

Svenska kyrkan
JÄRFÄLLA

HANNA LÖNNEBORG | KYRKOHERDE

Tusen möjligheter

NU ÄR NÅGOT NYTT MÖJLIGT. Hösten blir en nystart. Solen har gett ny energi och det växer och mognar på träd och buskar. En ny termin börjar i skolor och i vår församling. Under kyrkoåret har just denna tid växandet som tema. Det handlar om det inre växandet, när vi får möjlighet att reflektera över det som är viktigt som människa. Hur behandlar vi våra medmänniskor och vad är meningen med mitt liv?

Kanske känner du som jag, att det kan bli kravfyllt med nystarter. Nu ska allt bli rätt. Nu får jag börja om. Nu är min chans. Det är jobbigt att utsätta sig för förändring. Det kräver något av oss och det är en utmaning att byta vanor, att försöka vara en bättre människa.

ETT SÄTT ATT FÖRÄNDRAS är att utsätta sig för det som är annorlunda, det som verkar lite märkligt och det jag inte fullt ut förstår. Det finns forskningsstudier som visar att när vi människor hör musik eller läser dikter, hjälper det oss att bli bättre på våra jobb och vi blir bättre på att lyssna och förstå andra. Vi utvecklas och mognar som människor.

Under sommaren har jag läst en bok som är skriven av en neurolog, läkaren David Bäckström. Boken heter Fantasi och författaren berättar att fantasi har varit avgörande för hela vår mänskliga evolution. Det handlar om förmågan att föreställa sig det vi inte kan se och att tänka i bilder eller att drömma. Han

menar att vi inte är byggda för att vara endast i nuet. Vi tänker framåt och har förmågan till fantasi. Vi utforskar, planerar och lär oss nytt. Och vår förmåga till fantasi är fortsatt viktig för oss människor.

FANTASIN KAN MOTIVERA oss att gå in i förändringar. Det visar sig att när vi lever oss in i andra världar, läser en bok, ser på film, dagdrömmar, så övar vi oss på att utforska det okända. Fantasin hjälper oss att lösa problem.

Och det mest spännande av allt är att fantasin skulpterar om våra hjärnor, den organiserar om vårt tänkande. Fantasin möblerar om vårt inre och hjälper oss att tänka nytt. Fantasin har därför också en läkande förmåga, som hjälper oss att gå vidare efter perioder av stress och krav.

Så kanske behöver höstens nystart inte bli så svår. Vi kan ta hjälp av vår fantasi, vår längtan, vår glädje och allt det som vi drömmar om. I församlingen har vi många tillfällen där vi tillsammans kan reflektera över livet, på samtalsträffar och i olika grupper. Välkommen också på musik och gudstjänster där vi får stimulera vår tanke, våra känslor och våra drömmar. Hösten kan på det sättet bli en mjukare nystart.

Och det bästa med nystarter är att vi kan göra det om igen. Vi kan alltid börja om på nytt.

Svenska kyrkan

JÄRFÄLLA

Utges av Svenska kyrkan i Järfälla. Denna tidning klassas som samhällsinformation och delas ut till samtliga hushåll i Järfälla kommun.

Ansvarig utgivare: Hanna Lönneborg

E-post till redaktionen:

jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

Församlingsexpeditionen har besöks- och telefontid:

Mån-tor kl 9-15, lunch kl 12-13

Fre kl 9-12

Telefon: 08-580 218 04

Fax: 08-580 218 25

Postadress:

Svenska kyrkan i Järfälla

Box 139, 177 23 Järfälla

Besöksadress: Kyrkvägen 8, Barkarby

På internet:

www.svenskakyrkan.se/jarfalla

www.facebook.com/jarfallaforssamling

www.youtube.com/jarfallaforssamling

Instagram: @svk_jarfalla

Våra kyrkor:

Barkarby: Järfälla kyrka, Kyrkvägen 8

Jakobsberg: Maria kyrka, Sturevägen 3

Kallhäll: S:t Lukas kyrka, Svarvargränd 1

Viksjo: Viksjo kyrka, Agrargränd 2

Omslag:

- Jag blir jätteinspirerad av de ungas tankar och idéer för min egen konst, berättar Valeria Montti Colque.

Foto: David Lagerlöf

Nästa nummer utkommer 26-27/10

Tryck: Pressgrannar, Linköping

Svanenmärkt trycksak, 3041 0174

Sångsugna barn i Järfälla?

PÅ TORSDAGAR NÄR BARNKÖRERNA i S:t Lukas kyrka sjunger tillsammans känns musikglädjen i hela kroppen. Den måste upplevas! Som tur är finns det två prova-på-tillfällen. Varmt välkommen alla barn från 5 år - och deras vuxna!

Prova på tillfällen:

- **Torsdag 29 augusti** kl 16-17 på torget i Kallhäll (från 5 år)
- **Torsdag 5 september** i S:t Lukas kyrka, vid körernas första övningstillfälle. Kl 16.15 Miniörerna (5-7 år) Kl 17.10 Tongivarna (från 8 år).

Vid frågor eller funderingar, kontakta körledare Kajsa Johansson, 08-580 218 54
Kajsa.johansson3@svenskakyrkan.se

FOTO: JOHANNES FRANSDEN / IKON

Föräldragrupp:

ABC - Alla Barn i Centrum

Fem tisdagar kl 17.30-20 i S:t Lukas kyrka

Verktyg för en mer harmonisk vardag som förälder till barn 3-12 år.

Tisdagarna 17/9, 1/10, 15/10, 29/10 och 26/11. Fika ingår.

Anmälan på www.jarfalla.se/abc

Kontakt 08-580 219 01 / michaela.persson@svenskakyrkan.se

Sjung i kör i höst!

...för att det är kul, utvecklande, hälsosamt, eller helt enkelt för att musik är livet?

I JÄRFÄLLA FÖRSAMLING finns körer för alla åldrar, genrer och ambitionsnivåer!

På hemsidan

svenskakyrkan.se/jarfalla (se QR-kod) kan du läsa mer om tider, platser, de olika körernas inriktning samt kontaktuppgifter till körledarna.

Kyrkbyns dag

Är du nyfiken på vad som händer i församlingen? Ta reda på det söndag 6 oktober kl 10-17 i Järfälla kyrka.

DET BLIR EN DAG FÖR ALLA ÅLDRAR i och omkring kyrkan och församlingshemmet. Gudstjänst för små och stora, fika, ponnyridning, hoppborg och försäljning - och så gudstjänst med ABBA-musik med One Voice-kör-ledaren och Järfällabon **Helena Rydh**. (Läs om Helena Rydh på sid 12)

Program

- Kl 10 Gudstjänst med små och stora
- Kl 11-16 Drop in-dop och aktiviteter, ponnyridning, hoppborg, servering, försäljning av honung, kyrkbröd och handarbeten
- Kl 16 Musikgudstjänst med Helena Rydh & Friends

FOTO: JINI SOFIA

Kallhällsveckan

NU I VECKAN händer det massor i Kallhäll! Från onsdag 28 till lördag 31 augusti blir det fest och prova-på för stora och små: njut av yoga och massage, säg hej till brandkåren och tandläkaren, prova barnkör och dans, rocka loss på babydisco och seniorkörs-konsert, och lär dig mer om Kallhäll på författarsamtal och föreläsningar.

KALLHÄLLSVECKAN ARRANGERAS gemensamt av företagare i Kallhäll, Järfälla kommun och Järfälla församling. Det fullständiga programmet finns hos handlarna i centrum och på kommunens hemsida. Programmet i S:t Lukas kyrka på Svarvargränd 1 ser ut så här:

Onsdag 28 augusti

Kl 9-13 Hälsa på Öppna förskolan (på torget i Kallhäll)

Kl 13-16 Café

Kl 16 Konsert: Alice Babs 100 år - S:t Lukas Seniorkör och Anders Emilsson

Torsdag 29 augusti

Kl 16 Prova på dans och sång för barn med Dansverkstan, Miniörerna och Tongivarna (på torget i Kallhäll)

Fredag 30 augusti

Kl 9-13 Öppen förskola med Baby-disco-tema

Kl 17-19 AW med Bandet och ungdomsverksamheten

Lördag 31 augusti

Kl 13 (På biblioteket i Kallhäll): Samtal mellan författaren och globetrottern Lars Salmonson och prästen Ulrika Carlström Nordkvist, om livet, om att resa och att våga. Boka din gratisbiljett på bibliotekets hemsida.

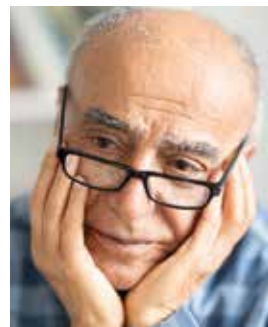
Kl 15 Historien om S:t Lukas kyrka och Kallhäll. Prästen Anders Gezelius Hägglund berättar.

Afternoon Tea - boka in din plats

8

Möt poeten Akbar Zolgharnian

Järfällas militära historia

II

Händer i Järfälla sid 16

7

Valeria Montti Colque i ateljén. Orgeln skulle sorteras ut ur ett hem men fick en ny plats i ateljén.
– Den är ju så fin, menar Valeria.

Växtkraft

Valeria Montti Colques konst liknar ingenting annat. Hon blandar tekniker och influenser från många kulturer i verk som ständigt utvecklas och växer. Valeria är aktuell med utställning på Venedigbiennalen och snart också i Stockholm.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

EN MAGISK PLATS växer fram i Hökarängen. Här möts kulturer från många länder, berättelser från olika delar av världen vävs samman, nya sammanhang och unika bilder föds. Vi är i konstnären Valeria Montti Colques ateljé.

Det är en osannolik plats. Konstverk överallt, en del färdiga och många under arbete. Stora sjok hänger från taket. De rör sig som om i andning, och besökare måste röra sig i en speciell koreografi för att inte krocka med dem. Valeria skrattar.

– De ingår i en ny utställning jag arbetar med. Jag vill att de ska sväva, som moln. Jag tycker mycket om moln.

Valeria Montti Colque bor i Barkarby men har haft sin ateljé i Hökarängen i 12 år.

– Det anordnades ett projekt här, Hållbara Hökarängen, för att liva upp Hökarängen och de ville ha hit konstnärer. Jag fick jättebra pris på ateljén. Jag har letat efter en bra ateljé i Järfälla, men inte hittat någon som fungerar.

Vid militärkuppen i Chile 1973 flydde Valerias föräldrar, och 1974 kom de till Sverige. De bosatte sig i Järfälla där Valeria föddes 1978. Hon växte upp på Söderhöjden i Jakobsberg. Konsten har funnit i hennes liv så länge hon kan minnas.

– Vi tillbringade mycket tid i Spanien. Mamma tog med mig på museer, Picasso-muséet och många andra.

Valeria har ärvt drag från båda föräldrarna. Mamma är forskare i mikrobiologi vid Karolinska. Pappa gillar att skapa, bygga och uppfinna saker.

HON GICK ESTETISKA programmet vid Jakobsbergs gymnasium. Var också en period i Mexico och gick en konstkurs. Senare utbildade hon sig vid Nyckelviksskolan och på Konstakademien i Stockholm (examen 2004). Andra inspirationskällor är mer otippade.

– Jag älskade hötorgsmålarna! De var mina idoler. Jag ville bli som de och arbetade mycket för att lära mig teckna porträtt som de gjorde.

Idag är Valerias konst ganska långt från

hötorgsmålari. Hennes verk är en blandning av tekniker som teckning, måleri, skulptur, textil. Ibland tavlor, men verken växer ofta ut till installationer eller performance.

– Jag tycker det är roligt att arbeta med olika uttryck och i många stilar. Konst är en process. Jag vet oftast inte vart ett verk ska ta vägen när jag börjar arbeta på det.

– Som regel börjar jag med att teckna. Men sedan brukar det växa.

Det växer rejält. Hon blandar referenser från mytologi, religion, geografi och olika kulturer. De ursprungliga teckningarna kompletteras med målningar, skulpturer och föremål. Hon skapar dräkter och karaktärer som agerar, hon integrerar myter. Vissa av verken har blivit mycket storskaliga och växt till berg. Hennes kanske mest kända verk, Mamma-berget (Mamita-montaña) växte så mycket att Hökarängsateljén inte räckte till. Vid sådana tillfällen arbetar hon i KKV (Konstnärernas kollektivverkstad) i Farsta. Mamma-berget fick göras i

Valeria i arbete med keramik.

”Det är inte så fyrkantigt. Vi tror att det är jätteskillnader mellan olika kulturer, men många mönster och färgkombinationer finns i olika kulturer.

flera delar som sedan monterades ihop på plats i utställningssalen.

– Berget är en symbol för mina förfäder och mitt ursprung, en trygg plats där jag i trygghet kan utveckla mina berättelser. Här finns många berättelser om starka kvinnor. Jag har till exempel tryckt familjefoton på tallrikar som arbetats in i berget.

Hon har också svenska referenser. Kebnekajse och uppväxtens Söderhöjden finns med i ett annat verk.

– Det är inte så höga berg, så det verket kallar jag Apu Mamahöjden Ojitos de Sal.

HON ANVÄNDER SÄLLAN referenserna rakt av. Lodjuret, de svenska skogarnas största katt, återkommer i flera verk. Dess prickiga päls gör att den liknar en jaguar. I prickarna finns små döds-skallebilder som anknyter till den mexikanska kulturens dödstema. Ett annat motiv som ofta återkommer är en kruka med en liten blomma i. Den är inspirerad av filmen Leon. Luc Bessons film handlar om torpeden Leon, spelad av Jean Reno. Han reser mycket i yrket och har ingen fast adress. Med sig bär han ständigt en liten blomkruka.

– Den är hans fasta punkt. Jag tycker att det är så fint. Blomkrukan återkommer i flera av mina verk.

– Saker kan ha så olika betydelse beroende på kultur, fortsätter Valeria. I Sverige är myten att man hittar en skatt i slutet av regnbågen, i Albanien förvandlas den man som går över regnbågen till en kvinna. Det är roligt att samma symbol kan ha så olika innebörder. Det ökar komplexiteten. Min dotter gillar regnbågar och mina barn hjälper mig ibland med det kreativa. Dottern är sex år och sonen elva.

– Jag blir jätteinspirerad av de ungas tankar och idéer för min egen konst.

I APRIL VAR VALERIA Montti Colque vid Venedigbiennalen och representerade Chile. Det väck-

te en del reaktioner i Chile att "La Sueca", en konstnär född och bosatt utanför Chile, fick det ärofyllda uppdraget. Hon deltog med verket Cosmonación, där bland annat Mamma-berget ingår.

– Det var viktigt för mig att få berätta min historia. Det finns jättemånga chilensare som bor i Sverige och andra länder. De har en bakgrund som liknar min.

– De flesta reaktioner i Chile var positiva, betonar Valeria.

Biennalen öppnade 20 april och avslutas den 24 november. Valeria har deltagit i många utställningar i Sverige och internationellt. Bland dem Moderna museet i Stockholm, Södertälje konsthall, El Museo de la Solidaridad Salvador Allende i Santiago, Chile. I somras deltog hon i Open Art i Örebro.

HON HAR GJORT FLERA utställningar i tunnelbanan, bland annat på stationerna Zinkensdamm och Skanstull. Ett monumentalt verk är gångtunneln till Handens pendeltågsstation, som invigdes 2018. Verket heter En dans på rosor och Valeria gjorde den i samarbete med ungdomarna Bilal Zubeidat och Martin Silvikko från

Haninge. Graffitiförmedlingen hjälpte till med att måla taket.

– Det är ett sätt för mig att nå en ny publik. När jag var ung såg jag inte mycket i konsten som representerade mig. Genom att ställa ut i tunnelbanan visar jag unga med en liknande bakgrund som min att de också är med i konsten. Det finns så många negativa bilder av ungdomar från förorten, särskilt killar.

– Jag vill hjälpa till att skapa en annan bild. Hon har ett drömprojekt.
– De nya tunnelbanestationerna i Järfälla. Jag vill göra konsten där.

Tunnelbanan kallas ibland världens längsta konstutställning. Med konst av Valeria Montti Colque skulle utställningen berikas med verk av en helt ny dimension och med god potential att uppmärksammas världen över. Vi får hoppas att ansvariga politiker antar utmaningen. Valeria ser lyckligt förväntansfull ut.

– Jag vill börja jobba. Nu!
Vad planerar Valeria att göra närmast?
– Vila, säger Valeria med ett stort skratt. Det har varit ett ganska intensivt år.

Vilan verkar dock vara långt borta. I februari 2025 kommer en stor utställning på Bonniers

konsthall (en omarbetad version av Cosmonación), föreläsningar och flera andra utställningar planeras. Hon pekar på en jättestor tavla på väggen.

– En version av den är med i Cosmonación. Den skulle jag vilja utveckla.

Det är ett stort verk. Fotografiska bilder som tryckts på duk och behandlats med olika tekniker. En latinamerikansk kvinna som drar en vagn. Svärmar av fåglar. Lodjur. En äng med blommor. Folkdräktstyger från Medelpad. I fonden en fasadlänga i Hökarängen. Det är oväntade konststellationer som ändå känns väldigt naturliga.

– Jag jobbar så. Min bakgrund. Mitt nu. Sve-

Valeria gillar saker som växer.

Vandra genom regnbågen. Konstverket som Valeria gjort i gångtunneln till Handens pendeltågsstation heter En dans på rosor. Gångtunneln är 65 meter lång och passerar av många människor varje dag.

FOTO: REBECCA WALAN/STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

REBECCA WALAN/STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Mamma-berget (mamita-montaña) från Venedig-biennalen.

FOTO: BONNIERS KONSTHALL VALDEMAR ASP

rige och Latinamerika blandas. Textilierna är från Medelpad.

– Det är inte så fyrkantigt. Vi tror att det är jätteskillnader mellan olika kulturer, men många mönster och färgkombinationer finns i olika kulturer. Här är det Medelpad. De tygerna fungerar lika bra i Latinamerika eller Afrika.

– Och vi gör alla olika tolkningar av verken. Det tycker jag är fint.

– Var och en är sitt eget universum.

FAKTA

Valeria berättar om gångtunneln i Handen På Stockholms läns museums hemsida finns en film där Valeria berättar om tillkomsten av konstverket En dans på rosor för gångtunneln till Handens pendeltågsstation: stockholmslansmuseum.se Sök på En dans på rosor

Möjlighet att se Leon på stor duk Klassikern Leon fyller 30 år. Den visas på Rigoletto den 28 augusti inom ramarna för filmklassikerfestivalen Timelessfest.

Detaljerna är viktiga och genomarbetade.

Teckning som växt till en skulptur. Leons krukväxt finns också med.

Vargansiktet har ingått i en installation.

Valeria Montti Colque deltog i konstbiennalen Open Art i Örebro i juni. Hon hade skapat en installation och ett performance med inspiration från ett kollektivt arbete under pandemin där 500 traditionella Mapuchevävare i Chile tillsammans vävde ett 1 km långt tyg. Valerias verk kulminerade i en parad från Örebro slott till statyn av Karl XIV Johan, dagen till ära förvandlad till en Ekeka (gudinna skapad av konstnären) insvept i en regnbågsmantel med 13 färger. Paraden leddes av färgglada karaktärer. På bilden ovan gör Valeria en ansiktsmålning på en deltagare.

FOTO: LARS JANSSON

Föreläsning: Konsten att leva i tillit

Måndag 30/9 kl 18–20
S:t Lukas kyrka

NÄR TANKARNA SNURRAR av oro kan du skapa lugn och trygghet inom dig med hjälp av förståelse, självmedkänsla och olika mentala verktyg. Om hur detta hänger ihop och går till berättar beteendevetaren, samtalsterapeuten och författaren Maria Helander. Smörgåsfika från 17.30, föreläsningen börjar kl 18.

Anmäl gärna (för fikats skull) till malin.karlsson@jarfalla.se. Arrangeras i samarbete med Järfälla kommun och Attention Järfälla/Upplands-Bro.

Tekniktimmen

Torsdagar kl 11 från 29/8 i Maria kyrka
Få hjälp med din mobil, surfplatta eller laptop, vi hjälper dig så gott vi kan!

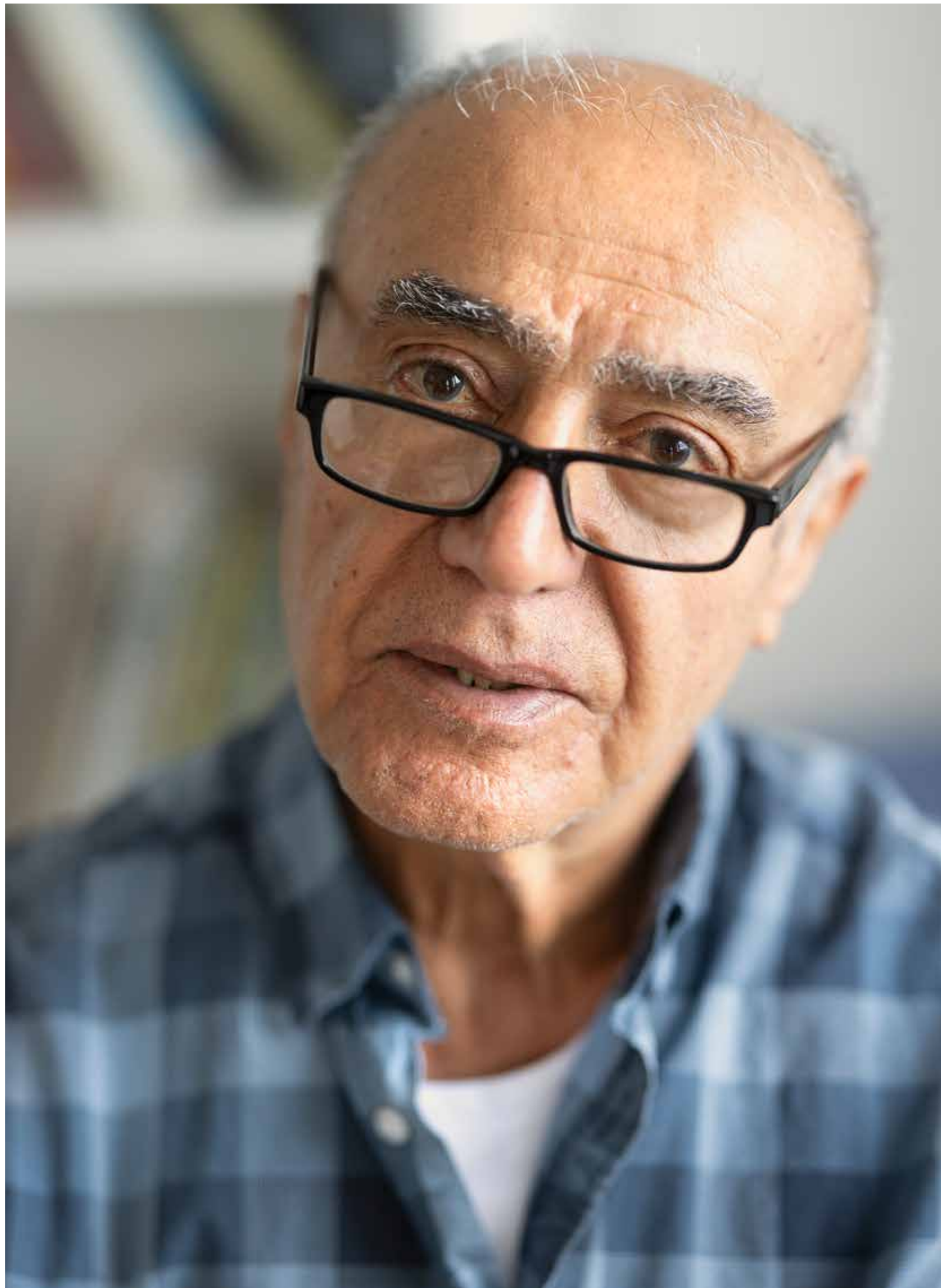

Andakt och Öppet hus med Afternoon Tea!

Onsdagarna 18/9 och 16/10 kl 12–14.30 i Maria kyrka
Andakt, gemenskap och lyxigt Afternoon Tea. Boka din plats på [jarfalla.cafemaria@svenskakyrkan.se!](mailto:jarfalla.cafemaria@svenskakyrkan.se)
Kl 12 Andakt i kyrksalen
Kl 12.30–14.30 Lyxig och matig Afternoon Tea

Akbar Zolgharnian, poet med blick för livets väsentliga samband.

Exil

Det är snart 50 år sedan poeten **Akbar Zolgharnian** kom till Sverige. Han blev kvar här på grund av den politiska utvecklingen i hemlandet och införandet av den islamska republiken. För honom är modersmålet farsi och poesin ett sätt att arbeta med exilens smärta.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

MÖTET MED TAXICHAUFFÖREN blev starkt för Akbar Zolgharnian.

– Jag föll i gråt, berättar han.

Akbar Zolgharnian är poet från Iran, sedan nästan 50 år bosatt i Sverige. 2009 drabbades han av stroke, vilket medfört åtskilliga taxiresor med färdtjänst.

– Många taxichaufförer i Stockholm kommer från Iran. De lyssnar på iransk musik på bilradion under sina arbetspass. Denne man kände igen mig och berättade att han brukade lyssna på den första låt jag skrev texten till. Det blev starka känslor för mig att bli igenkänd och få uppskattning för en låt jag skrev texten till när jag fortfarande bodde i Iran för mer än 50 år sedan.

– Några av mina grannar, bland andra konstnären Ingrid Rastedal, har berättat att flera taxichaufförer berättat för dem att jag är välkänd bland iranier för mina dikter och lätttexter.

AKBAR FÖDDES 1944 i Hamedan, en stad i Zagrosbergen i västra Iran. När han var 12 år flyttade familjen till Teheran. Efter skolan arbetade Akbar som journalist, men skrev också poesi och lätttexter. Han utbildade sig till revisor och var anställd på Skatteverket i Teheran tills han 1976 bestämde sig för att resa till Sverige för en period.

– Jag hade planer på att utbilda mig till filmare.

Akbar var vid den här tiden redan etablerad som poet. Han hade gett ut sina första diktsamlingar i Iran och var en välkänd profil vid dikt-

uppläsningar. Idén att arbeta med film var tänkt som en utveckling av hans konstnärskap.

Så blev det inte. Händelserna i hemlandet 1978-79 ändrade spelplanen radikalt. Landsomfattande politiska protester ledde till att landets konstitutionella monark, shah Mohammad Reza Pahlavi, störtades 1979 och ersattes av en militant islamistisk regering under ledning av ayatolla Khomeini. I flera dikter, bland annat "Det av islam förintade Iran", har Akbar Zolgharian skildrat sin sorg över utvecklingen.

– Den islamska republiken har fyllt iranernas öde med krig, fängelse, tortyr och avrättningar. Vi berövades politisk frihet, yttrandefrihet, tankefrihet. För konsten har det medfört en särskilt svår situation. Konsten kan inte överleva utan frihet för fantasin.

”I Iran kommer poesin först. Språket och dikten ligger väldigt nära musiken, därför växer ofta låtar fram organiskt ur dikter. Melodin finns inbyggd i språket.

Smärtan över att ha tvingats i exil återkommer ofta i samtalet. Någon dag innan vi ses har Hamid Noury, livstidsdömd för folkrättsbrott, många avrättningar och mord utförda i Iran, släppts i en fångutväxling. Akbar är skakad.

– Hur kan man släppa en person som begått sådana brott! De fick inte ens alla svenskar i iranska fångelser fria.

MED DEN NYA REGIMEN vid makten var det uteslutet för Akbar att återvända till Iran. Han minns sin stora familj. De var sju syskon. Ytterligare en syster och en bror flyttade till Sverige. Kontakt håller han idag mest genom sociala medier. När Akbar inte kunde återvända började han på en utbildning i motor- och maskinteknik i Stockholm, men fullföljde den aldrig.

– Jag trivdes inte med maskiner. Jag vill arbeta med människor.

I stället började han utbilda sig till undersköterska, men hoppade av och satsade på äldreomsorgen där han arbetade som vårdbiträde under mer än 40 år. Han utbildade sig också till hemspråklärare på Lärarhögskolan. Akbar flyttade runt till olika platser i Sverige men återvände så småningom till Stockholm. Nu bor han på ett seniorboende i Kallhäll.

– Det var min syster som flyttade hit först.

Akbar fick en lägenhet i samma hus som systemen. Som så många gånger gjorde ödet att utvecklingen tog en annan väg än den Akbar tänkt sig.

– Vi var så lyckliga över återföreningen, min

syster och jag. Vi dansade på gatorna. Efter en lång promenad skulle vi vila lite och sedan träffas igen. Jag ringde efter en halvtimme. Inget svar. Jag väntade en halvtimme till. Ringde. Inget svar.

Då gick han till sin systers lägenhet. Där hittade han henne död. I sin förtvivlan gick han över till farsi när han ringde efter ambulans.

DET ÄR SYMPTOMATISKT. Modersmålet farsi, det språk som talas i Iran, ligger alltid närmast känslorna för Akbar. Därför skriver han inte poesi på något annat språk än farsi, även om han behärskar svenska.

– Det skulle inte gå. Det är svårt att komma så djupt in i ett språk att det går att skriva poesi. Men när jag hör Göran Sonnevi läsa sina dikter tycker jag att jag förstår alla språk.

Akbar är fascinerad av svenska poeter som Göran Sonnevi, Tomas Tranströmer, Lars Forssell och även finlandssvenska Edith Södergran. Han har översatt en pjäs av Allan Edwall, Främmande, till farsi. Det är en pjäs om relationen mellan svenskar och flyktingar. En välmenande svensk familj tar sig an en flykting och låter honom flytta in i hemmet. Men allt eftersom inskränks flyktingens tillvaro av att familjen på olika sätt upplever hot när deras vanor rubbas.

– Allan Edwall var rolig att arbeta med. Vi fick bra kontakt.

AKBAR ZOLGHARNIAN HAR publicerat 14 diktsamlingar, två samlingar med lätttexter och en novellsamling. Allt är skrivet på farsi, vissa av böckerna har parallelltext på svenska. Han är översatt till flera språk. Bland dem engelska, tyska och förstas svenska. Akbar är tacksam för de svenska översättningarna.

– Det är jättebra översättningar som kan hjälpa mig att nå ickepersiska läsare. Men det är tolkningar av det jag skrivit. Originalen har en annan musikalitet.

Han visar genom att läsa en dikt på farsi. Även den som inte kan språket dras med av den musikaliska rytmen. Just här ligger den stora skillnaden mellan poesins roll i Iran respektive Sverige.

Akbar visar några av sina diktsamlingar. Utgåvor finns på flera språk.

– I Iran kommer poesin först. Språket och dikten ligger väldigt nära musiken, därför växer ofta låtar fram organiskt ur dikter. Melodin finns inbyggd i språket. I Sverige kommer prosan först, novellerna, romanerna. Först därefter kommer poesin.

– Även personer som inte kan läsa eller skriva har en nära relation till poesi i Iran. De har lärt sig dikterna utantill. Mina dikter finns inte utgivna i Iran, men jag har hört att de sprids i handskriften i iranska fångelser.

En dikt och en poet måste nå sin publik. Det är viktigt inte minst för en poet i exil. Därför är poesiuppläsningar centrala för Akbar. Han gjorde sådana i Iran och gör det fortfarande. Oftast är exiliranska föreningar och liknande sammanhang. Då och då samlas folk i hans lilla lägenhet i Kallhäll för att lyssna på diktuppläsningar.

Akbar Zolgharnians poesi präglas av enkelhet i språket, musikalitet, fokus på smärta och lidande. Ofta har de satiriska inslag, som i dikten "Människan och grisen": "Människan ger hälften av sina matrester till grisen, så att den blir ännu fetare och återigen kan ätas upp av människan. Sådan är människans frikostighet."

EFTER STROKEN bestämde sig Akbar för att sluta skriva. De fysiska hindren var alltför besvärande. Men ännu en gång grep ödet in. Akbar ler ett brett leende.

– Jag blev förälskad. Då var jag ändå i 70-årsåldern. Men jag är ju poet, så vad göra? Jag började skriva kärleksdikter igen.

På så sätt hittade han tillbaka till poesin och skrivandet. En av hans dikter heter "Världen är en liten bygd". Som han ser det eller en fantasi?

– Det är så jag skulle önska att världen var. En plats där alla människor känner närhet till varandra.

– Poesin kan hjälpa oss att nå dit.

Matbordet blir ofta även arbetsbord.

Akbar deklamerar sina dikter med stor intensitet.

Käppen är en present från en vän.

Händelser i Järfälla

Monica Boye-Møller, hembygdsföreningens ordförande, berättar i varje nummer något om Järfälla – dåtid, nutid och framtid.

Järfällas militära historia

BARKARBYSTADEN VÄXER fram på den mark på Järfvafältet där militär- och flygverksamhet funnits sedan början av 1900-talet. Fältet är en kulturhistorisk mark med anor från bronsåldern, då människor bodde och brukade jorden här. Områdets historia som flygfält hänför sig till 1915-1916, då fältet började användas för övningsflygningar runt Stockholm. Detta var Stockholms enda flygplats tills Bromma invigdes 1936.

Under 1920- och 1930-talen ökade flygverksamheten på Barkarby, bland andra gästade den legendariska piloten Charles Lindbergh Barkarby år 1933. Under 1930-talet hopade sig orosmolnen över Europa och det andra världskriget stod för dörren. År 1936 beslutade riksdagen att flygvapnet skulle förstärkas.

SVRIGES FÖRSTA jaktflygflottilj bildades den 1 juli 1938 och blev Kungliga Svea Flygflottilj F8. Efter viss politisk dragkamp kom kommuner emellan hamnade flottiljen i Järfälla. År 1974 upphörde flygflottiljen F8 som flygbas i fredstid, men användes ändå in på 1990-talet som krigsbas vid militärövningar. De flesta husen i flottiljområdet finns kvar, bland annat F8 kanslihus med officersmässen. De är byggda i funktionalistisk stil.

DET FINNS MÅNGA dramatiska händelser som inträffat vid F8 flygflottilj och i samband med flygningar därifrån. Många berättas om i skrifter av F8 Kamratförening. Filmen Gula divisionen är delvis inspelad på flottiljområdet.

I samband med kommunens uppköp av Barkarbyfältet och beslut om byggande av bostäder och arbetsplatser på fältet upphörde all flygtrafik. Men minnena finns kvar i namngivning av vägar, gator och nya byggnader i området, bl.a. omsorgsboendet Flottiljen.

MONICA BOYE-MØLLER

F 8. Fanöverlämning på Barkarby flygfält 1944. Fr.v. Georg Gärdin, chef för F 8 och kung Gustaf V med flera.

Du behövs...

...som volontär på språkträffar

VILL DU GÖRA världen lite bättre? Gillar du att fika och prata med människor med spännande erfarenheter? Då är språkträffarna i Maria kyrka rätt ställe – det behövs fler volontärer som vill hjälpa andra att träna sin svenska! Om du dessutom behärskar arabiska är det en stor tillgång, men svenska språket och viljan att delta är det viktigaste. Språkträffarna är på måndagar kl 11–12 och onsdagar kl 11–12 och 17–19.

Något för dig? Hör av dig till
Björn Malmberg på 08-580 218 58 /
bjorn.malmberg@svenskakyrkan.se

...och som kyrkvärd

VILL DU HJÄLPA andra att känna sig hemma i kyrkan? Som kyrkvärd har du ett uppdrag med en historia nästan lika gammal som kyrkan själv. Du spelar en viktig roll för att gudstjänsten ska fungera och alla känna sig välkomna, t.ex. genom att ta emot besökare, dela ut psalmböcker, läsa dagens bibeltext och hjälpa till vid nattvarden.

Vill du veta mer? Hör av dig till
Björn Malmberg på 08-580 218 58 /
bjorn.malmberg@svenskakyrkan.se

Stickcafé

Varannan söndag kl 12.30–15.30 från 1/9 i Prästgården vid Järfälla kyrka

INSPIRERAS TILL NÅGOT nytt eller ta med ditt stickprojekt. Stickor och garn finns. Fika till självkostnadspris.

Beställ
vårt goda
Järfälla
kyrkröd!

80 kr/
limpa

Avhämtas efter överenskommelse i Café Maria, Maria kyrka.

Beställ ditt bröd
08-580 218 22
jarfalla.cafemaria@svenskakyrkan.se

NYHET!

AW med Öppen scen

Fredag 4/10 kl 17–20 i S:t Lukas kyrka
Lättare mingelmat och snacks med fika.
Kl. 18.30 Öppen scen!
Anmäl ditt bidrag till
maria.jonsson@svenskakyrkan.se

Mitt i harmonierna

Under flera decennier har **Helena Rydh** varit verksam som artist och musikpedagog. Musiken har alltid funnits i hennes liv. Bäst trivs hon med att hjälpa unga att utvecklas genom musiken. Nu är hon aktuell på **Kyrkbyns dag**.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT

DET ÄR GLÄDJEN SOM är drivkraften. Musikantglädjen. För Helena Rydh – sångerska, sångpedagog körledare, arrangör med mera – är det inte solokarriären som kommer i första hand. Energin ligger i att skapa musik tillsammans.

– Jag älskar att sjunga i stämmor, berättar hon. Det är så mäktigt att vara mitt i harmonierna.

Helena Rydh är nyligen hemkommen från en andra turné i Australien med The Choir by ABBA the Museum. Där är hon en av 12 medlemmar. Bland annat gav man välbesökta konserter i Geelong och Melbourne – ABBA har fortfarande en extremt stark ikonstatus i Australien. Första konserten i Sverige äger rum på Rival i Stockholm den 24 augusti.

Nu är Helena Rydh aktuell för Kyrkbyns dag söndag 6 oktober, där hon kommer att hålla i musikgudstjänsten i Järfälla kyrka kl 16. Även här kommer ABBA att ha en central roll.

– Musiken kommer i alla fall ha ABBA-tema, säger Helena med ett skratt. Predikan styr inte jag över.

HON KOM MED I ABBA-KÖREN för drygt sex år sedan som coach. Hon gjorde ett inlägg som sångerska inför den första Australienturnén 2023 och säkrade med sin kompetens snabbt en fast plats. Helena har gedigen körvana. I födelseorten, bohusländska Ljungskile, var båda föräld-

rarna mycket aktiva i det frikyrkliga musiklivet. Helena deltog så snart hon kunde ta ton. Fadern gjorde även studioproduktioner med folkkära artister som Jokkmokks-Jokke och Stålfarfar, som i hundraårsåldern inledde en ny karriär som andlig sångare vid sidan av maratonlopp på cykel. Från åttaårsåldern körade Helena ofta

bakom artisterna i studion.

Helena växlar mellan att sjunga och arbeta som pedagog. Bland annat arbetar hon på Värmdö gymnasiums musikprogram, Stockholms Musikpedagogiska Institut, coachar olika körer och är sångpedagog på webbplatsen iSing.se. Hon är även konstnärlig ledare för soul- och

gospelkören One Voice, nu inne på sitt trettionde år och plantskola för många framgångsrika artister. Bland andra började en tolvårig Sarah Dawn Finer i One Voice, liksom nu väl etablerade artister som Gladys del Pilar och Blossom Tainton.

– Jag älskar att arbeta med ungdomar, att hjälpa dem utvecklas. Jag tycker om skolan som plats.

– Min musikaliska bakgrund är väldigt blandad. Efter att jag flyttat till Stockholm blev det under många år mest jazz. Men jag har också

körat bakom många artister på mängder av skivor i andra genrer: gospel, jazz, rock, pop, schlager, hårdrock, berättar Helena. Det är roligt att växla mellan genrer.

– Klassisk musik har det inte blivit så mycket. Den genren täcker dottern Ingrid in med råge. Hon är operasångare, går nu på utbildning i Köpenhamn. Sonen Isak skördar framgångar som jazzbasist och musikproducent.

– Musik är ett roligt sätt för familjen att umgås, konstaterar Helena.

HELENA RYDH VILL GÄRNA betona musikens roll för att må bättre.

– Röstbefrielse är viktig, det är ett effektivt sätt att frikoppla både kropp och själ.

Tipset är att sjunga i kör. Om man inte har sångarvana och tycker att ståmsång är svårt finns det alla-kan-sjunga-körer, där det inte är så stora krav på förkunskaper. Hon har byggt upp en sådan kör, Pop Along-kören, Popskolans vuxenkör i Åkersberga. Helena arbetar också med en webbaserad coachning via hemsidan iSing. Där finns stora möjligheter att lägga upp sin sångträning utifrån egna behov.

– Jag har komponerat ett 60-tal sångövningar och musikbakgrunder på olika nivåer som eleverna kan välja mellan och utveckla sin röst i eget tempo.

Hon tycker att många fler ska ge sig på att sjunga. Det kan öppna helt nya perspektiv.

– Folk är ofta mycket mer musikaliska än de vet om.

Läs intervjun med Ingrid Rydh i Tusen möjligheter nummer 1 2024.

”Röstbefrielse är viktig, det är ett effektivt sätt att frikoppla både kropp och själ.”

Helena Rydh arbetar i sin studio.

FOTO: ISAK RYDH

ABBA-kören vid en konsert på Athenaeum Theatre i Melbourne. Helena Rydh tillsammans med Henrik Torstensson, Simon Hermansson och Helena Sundman.

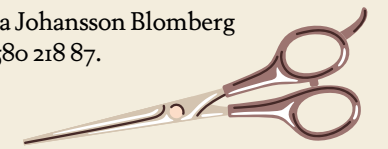
Fri frisör

FRISÖR FRÅN Salong Brunetten: Blondinen i Bandhagen kommer och hjälper dig som oftast behöver pengarna till annat med klippning och föning.

Tyvärr har vi inte möjlighet att erbjuda hårtvätt, därför är det viktigt att du tvättat håret samma dag. Välkommen att bli fin i håret igen!

Ansökna och anmälan till Anna Johansson Blomberg 08-580 218 87.

Nya sorgegrupper i höst

HAR DU FÖRLORAT EN NÄRA anhörig och känner att du vill dela dina tankar och erfarenheter med andra som befinner sig i liknande situation? Välkommen till en av våra stödgrupper för personer i sorg.

MER INFO OCH ANMÄLAN

Hör av dig till någon av våra diakoner Björn Malmberg på 08-580 218 58 eller Ulrika Ingermark 08-580 218 66.

Behöver du prata med någon som kan juridik?

DET KAN DU FÅ GÖRA I MARIA KYRKA! Hör av dig om du behöver kostnadsfri juridisk rådgivning inom exempelvis familjerätt, brottmål, migrationsrätt, socialrätt och försäkringsärenden.

Mer info och tidsbokning hos Anna Johansson Blomberg, 08-580 218 87 anna.johanssonblomberg@svenskakyrkan.se

Kyrkbyns dag äger rum den 6 oktober vid Järfälla kyrka. Läs mer på sid 3.

Assisi ligger längs berget Subasio i Umbrien.

Pilgrimsvandring i Assisi

Under Kristi Himmelfärdshelgen åkte Järfälla församling, som så många gånger förut, till Assisi i Italien på pilgrimsinspirerat konfirmandläger i den helige Franciskus fotspår. Med på den fem dagar långa resan var tjugotvå konfirmander, nio ungdomsledare och tre av församlingens medarbetare.

I ASSISI FÖLJER VI verkligen Franciskus spår. Vi upplever gatorna, gränderna, naturen, kyrkorna, klostren och katedralerna där han levde och verkade mellan år 1182 och 1226. Det var här Franciskus hörde Guds röst säga "Gå och bygg upp min kyrka", och vände sitt liv från lyx och överflöd till enkelhet och närvaro i livet och skapelsen.

Vad var det som fick honom att ändra inriktning, och hur kan vi inspireras av hans exempel?

Vi går upp till trettio tusen steg om dagen för att uppleva kyrkor, kloster, giftshops, gelato och den världsvida kristna gemenskapen. Vi vandrar längs kullerstensgränderna med nunnor, munkar och andra pilgrimer från hela världen.

ASSISI LIGGER LÄNGS berget Subasio i Umbrien, och är en av världens mest kända kristna städer. Den kristnades redan år 238 av San Rufino, som också ligger begravd i staden. Här föddes Franciskus och också sankta Klara, som kom att grunda franciscanerordens kvinnliga gren, klarissorna. Båda föddes i rika familjer, men valde att leva i fattigdom för att hjälpa fattiga och sjuka. I Assisi möter vi många munkar, nunnor och andra kristna; tron lever vidare i den gamla staden. Alla kyrkor vi besöker används än idag för bön, gudstjänster och gemenskap i den världsvida kyrkan.

Morgonmessa Basilica di San Francesco i Assisi.

Dagarna följer samma mönster. Efter frukost följer morgonandakt i klostrets kapell eller i den stora basilikan på torget. Sen utforskar vi Assisis historiska gator och byggnader eller den sceniska naturen.

DET ÄR EFTERMIDDAG, benen är trötta och skuggan svalkar. Vi tar en gelato på piazzan. Dagens tema är andlighet och tystnad. Nyss var vi vid det kors i San Damiano-klostret där Franciskus hörde Guds röst: "Franciskus, gå och bygg upp min kyrka igen". Vi delar

tjugo tysta minuter i mörkret på kyrkbänkarna i den lilla kryptan. Där är så tyst och mörkt att andra pilgrimer som kommer för att stilla sig vid korset inte ser oss, men när deras ögon vant sig och de ser alla tysta ungdomar hoppar de till.

Vad vi hittar i tystnaden framför korset vet bara var och en, men kontrasten till suset på Assisis gator och flygplatsen i Rom är slående.

Dagarna går fort med vandringar, andakter och samtal, det finns så mycket att se och uppleva och en så fin gemenskap när våra fantastiska ungdomsledare tar konfirmanderna under sina vingar ut på upptäcktsfärd genom Assisis gator och gränder. Så mycket skratt, galenskap och glädje.

Ungdomarnas gemenskap går knappt att beskriva, men Assisis rika historia väntar på att upplevas av varje pilgrim som vill följa i Franciskus spår.

Varma hälsningar från Jens, Julia och resten av konfa-teamet!

Varför konfirmation?

OM EN TIDIGARE KONFIRMAND hade fått frågan hade svaret blivit något i stil med: "Du lär känna nya vänner" och senare när konfirmationstiden landat brukar många tycka att de har fått en ny och bättre bild av kyrkan – men också vad det kan innebära att ha en tro. Alla våra konfaalternativ innefattar utflykter och resor, – utsikter som också kan ge många insikter. Du kanske inte bara lär känna nya människor, utan också dig själv lite bättre. Vårt mål är värme och gemenskap. Ska du inte ge det en chans ändå?

Läs mer och anmäl dig här!

Konfa-alternativ i höst

Äventyrskonfa

ETT DAGLÄGER med S:t Lukas kyrka, Kallhäll som bas bjuder detta alternativ på utflykter kring Stockholm. Höghöjdsbana, go-cart, båtturer, klättring, grillkvällar, besök i Storkyrkan och cityhäng är bara ett axplock av vad tidigare år bjudit på. Självklart bjuder vi på mycket fika, samtal och häng men också undervisning.

Träffas: ca en onsdag i månaden, 17-19
Läger: dagtid, vecka 25 och 26 2025
Pris: gratis

Pilgrimskonfa, Italien

ETT ALTERNATIV SOM tar dig ända till den italienska byn Assisi där utöver mycket vandring ges tillfälle att äta gelato och pizza. En inre och yttre vandring där vi vågar möta de stora frågorna: Tro, hopp och kärlek. En nutida resa, toppad med historiska byggnader och personer.

Träffas: varannan torsdag, Maria kyrka
Läger: under kristi Himmelfärdshelgen
Pris: 1 000:-

Gotland

SÖNDAGAR, STRAND och i bästa fall Sudersand på Fårö. Men innan det vankas resa träffas gruppen om söndagar och snackar tro och liv, fikar och drar på några enkla utflykter i stan.

På Gotland är grillning, andakter, musik och spex varvat med meningsfulla samtal, undervisning, Bibel och beachvolley!

Träffas: ca en söndag i månaden
Läger: vecka 26
Pris: 1 000:-

Vila i vardagen

Lördag 19/10 kl 10-14 i S:t Lukas kyrka

EN MINI-RETREAT FÖR DIG som är nära anhörig till någon med NPF-diagnos eller psykisk sjukdom. Vila, lyssna på musik, måla och skriva, ta emot massage eller bara ta det lugnt. Möjlighet finns till samtal med kommunens anhörigkonsulent. Lättare lunch serveras.

Anmälan till
maria.jonsson@svenskakyrkan.se / 08-580 219 22.

I samarbete med Järfälla kommun och Attention Järfälla / Upplands-Bro

Nostalgimiddag 65+

Lördag 14/9 kl 16-18.30
i Prästgården vid Järfälla kyrka

LÄNGTAR DU efter middags-sällskap? Lever du själv? Gillar du hemlagad husmanskost? Välkommen på nostalgimiddag! Ingen kostnad.

Anmälan senast 2/9 till omar.ud-din@svenskakyrkan.se / 08-580 219 08

Känner du någon som inte får tidningen?

TUSEN MÖJLIGHETER DELAS UT till

alla hushåll i Järfälla sex gånger per år. Känner du någon som inte får tidningen? Anmäl här!

Var med i utlottningen!

Honung

Järfälla församlings honung från bikuporna på våra kyrkogårdar. **Maila till** jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 27 september. Skriv **Honung** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

Pussel

Pussel på 500 bitar med bilder från Järfälla. **Maila till** jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 27 september. Skriv **Pussel** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

NYHET!

Se & Hör historien om Järfälla kyrka

Söndagarna 15/9 och 27/10 kl 14-18 (föredrag kl 15) i Järfälla kyrka **VAR GÖMDE LASSE-MAJA KYRKSILVRET**, vem var Mårten Luther, hur gammal är egentligen dopfunten och varför står det en pyramid på kyrkogården? Hör prästen Anders levandegöra kyrkans långa historia på 45 minuter!

Jeansplagg, ja tack!

TACK FÖR ALLA gamla jeans och andra textilier som skänkts till församlingens kommande arbetsträningprojekt. Insamlingen fortsätter!

Lämna dina avlagda jeansplagg, skjortor och linnedukar i det uppmärkta kärlet i entrén i Maria kyrka.

Frågor? Hör av dig till Anna Johansson Blomberg på 08-580 218 87 / anna.johanssonblomberg@svenskakyrkan.se

Webbandakter

Varje fredag kl 13, på Facebook och YouTube. Välkommen till en stilla stund, var du än är!

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING: Tusen möjligheter

BARN & FAMILJ

Öppen förskola

Kravlösa mötesplatser för barn 0-5 år med förälder. Träffa andra barn och vuxna för att fika, hänga, sjunga, leka eller bara vara. **Järfälla kyrkas församlingshem** Onsdagar 12-15 och fredagar 9-12. Träningsspass ons 13-13.15. Start 21/8. **Viksjo kyrka** Måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar kl 9-12. Start 26/8. **S:t Lukas kyrka** Onsdagar och fredagar kl 9-13. Start 26/8.

Champions

Tisdagar kl 14.30-16.30

S:t Lukas kyrka

After-school-häng för barn i åk 3-6. Baka, gamea, lira pingis, innebandy, biljard, pyssla eller kanske bara snacka? Gratis drop-in, vi bjuder alltid på mellis. Start 10/9.

Familjelördag

Lördagarna 28/9 och 19/10 kl 10-14

Viksjo kyrka

För alla barn och deras vuxna! En härlig dag med pyssel, lek, mys och allmänt häng. Lunch kl 11.15-12.15 (självkostnadspris).

NYHET! Musiklek

Torsdagarna 12/9 och 10/10 kl 10-11 i S:t Lukas kyrka

Musikstund med rörelse och lek. Och så en frukt.

NYHET! Kyrkdeckarna

Onsdagar kl 17-18 från 9/10 i S:t Lukas kyrka, för barn 6-9 år med förälder.

Vi löser mysterier i kyrkorummet tillsammans. **Anmälan senast 8/10** till Michaela på 08-580 219 01 michaela.persson@svenskakyrkan.se

Musik+rörelse = glädje!

Ta vara på springet i benen och hoppa på en barndansgrupp i S:t Lukas kyrka! Ett fåtal platser finns kvar i Dansverkstans rytmik- och barndansgrupper som börjar torsdag 5/9.

NYHET! !

Rytmik för barn födda 2020-2021

Torsdagar kl 17-17.25
Rörelse, rytm, sång och musik för de minsta.

Förberedande balett för barn födda 2014-2016

Torsdagar kl 16-16.55
Från lekfull barndans till balettens början. Vi tränar på balans, rytm, styrka, hållning och rumsuppfattning. Inga förkunskaper.

Klassisk balett (grund) för barn födda 2013-2014

Fredagar kl 15.30-16.30
Förkunskaper i grundläggande stångövningar eller likvärdig träning behövs.

Klassisk balett (fortsättning) för barn födda t.om. 2012

Samtal om de tio budorden med teologiprofessor Göran Larsson. **Anmälan behövs inte.**

Hör av dig om du är osäker på förkunskaper eller har andra frågor! **Kontakt** 08-580 219 07 / asa.diurlin@svenskakyrkan.se

Miniorkören och Tongivarna

Torsdagar från 5/9

S:t Lukas kyrka

Lekfullhet och sångglädje för barn från 5 år och uppåt! Prova-på 29/8 kl 16, samt reptillfället 5/9. Kl 16.15 Miniorkören (5-7 år) Kl 17.10 Tongivarna (från 8 år) **Info och anmälan** 08-580 218 54 / kajsa.johansson3@svenskakyrkan.se

FÖRDJUPNING

Bibelsamtal i Prästgården

Varannan tisdag från 17/9 kl 12.30-14 i Prästgården vid Järfälla kyrka

En stunds fika och öppen gemenskap med samtal kring den kommande söndagens Bibeltexter. Ingen anmälan.

Bibelstudium: Apostlagärningarna

Varannan torsdag 17.30-19 från 5/9 i Maria kyrka

Upptäck mer av Bibelns berättelser! En bibelstudiegrupp kring Johannesevangeliet och delar av Paulus undervisning med Mats von Rothstein, präst.

Anmälan till 08-580 219 15 / mats.vonrothstein@svenskakyrkan.se

NYHET!

Bud-bärare: Om de tio buden med Göran Larsson

Sex torsdagar kl 13-14.30 från 23/9 i Viksjo kyrka
Samtal om de tio budorden med teologiprofessor Göran Larsson. **Anmälan behövs inte.**

NYHET!

Livsstegen

Tisdagar kl 18-20 från 9/10
Ett tolvstegsprogram för dig som söker din väg i livet, och inte identifierar dig som missbrukare. **Anmälan** till Anna Johansson Blomberg på 08-580 218 87 / anna.johanssonblomberg@svenskakyrkan.se

FOTO: KRISTER KAPPEL

Ny tid för gudstjänst i Järfälla kyrka från den 25/8. Den flyttas från kl 16 till kl 18!

PÅ FINSKA/SUOMEKSI

Finsk allsång / Yhteislaulu

Måndagar/maanantaisin kl 16.30-17.30 i Maria kyrka
Ingen föranmälan behövs. Start 26/8

Finsk seniorjympa / Senioorijumppa

Tisdagar kl 10-12 i Maria kyrka
Ingen föranmälan. Start 27/8

MUSIK

Lunchmusik

Torsdagar kl 12 från 29/8

Maria kyrka

En lugn stund i kyrkan med levande piano- eller orgelmusik.

Kammarkonsert:

Från barocken till nutiden

Söndag 13/10 kl 13

Viksjo kyrka

Med Alexander Klimentov Löfstrand och Gaudetekvartetten, Åke Hedbom, kontrabas och Johan Lindberg, klaver.

Konsert

Söndag 20/10 kl 18

S:t Lukas kyrka

Lunchmusik online

Varannan onsdag kl 12 i och från S:t Lukas kyrka, Maria kyrka eller Viksjo kyrka

28/8 Maria kyrka

11/9 S:t Lukas kyrka

25/9 Viksjo kyrka

9/10 Maria kyrka

23/10 S:t Lukas kyrka

Alla kan sjunga-kören

Torsdagar kl 15.30-16.30

Maria kyrka

Sjung för att det är kul! Inga förkunskaper, ingen för-anmälan. Start 5/9

MÖTAS & UMGÅS

Café Maria

Vardagar (utom tisd) 10-11.45 och 12.15-15.

Lunch kl 12-13.30

Maria kyrka

Mysigt och hembakat fika till självkostnadspris i församlings-salen i Maria kyrka, Måndagar: Husmanskost Torsdagar: Matig sop-pa med dessert - 2 för 1! Fredagar: Lakto-ovo-vegetariskt Lunchen kostar 70,-, ett 10-klippkort 630,-

Andakt och Öppet hus

Onsdagarna 4/9 och 2/10

kl 12-14.30 i Maria kyrka

En träffpunkt för dig som är dag-ledig. Fika, prata, och träffa gamla och nya vänner.

Kl 12 Andakt i kyrksalen

Kl 12.30-14.30 Enkel lunch och gemenskap i församlingssalen med bingo eller underhållning.

Språkträff

Måndagar kl 11-12 och onsdagar 11-12 och 17-19

Maria kyrka

Öva din svenska, eller hjälp andra att lära sig! För alla åldrar (ingen barnpassning). Enkelt fika. Start 19/8.

UNGA

Ungdomsbandet

Fredagar 17.30-19 i S:t Lukas kyrka
Vill du spela eller sjunga i band? Letar du efter en plats där du kan få uttrycka dig musikaliskt? Välkommen till Ungdomsbandet! (från åk 7). Vi repar två fredagar i månaden och spelar upp lika många gånger på ungdomskvällen Thank God it's Friday! Du får vara med och välja musik. Vissa spelkunskaper behövs. **Anmälan** till Therese på 08-580 218 71 / therese.thelander@svenskakyrkan.se

TRIVSELTRÄFF i Viksjo kyrka

Tisdagar kl 13-15

Andakt kl 13, sittgymna kl 13.15 och underhållning med fika kl 13.30.

10/9 Emily Liu, pianist och fotograf, spelar piano och visar bilder från Taiwan och Polen

17/9 Maria Bjerle berättar om "Mitt Italien" (del 3)

24/9 Modevisning och försäljning av Seniorshopen

1/10 Lunchmusik med Johan Lindberg

8/10 Fråga doktorn med Christian Gerdesköld Rappe

22/10 Träna med Therese

TRIVSELTRÄFF i S:t Lukas kyrka

Varannan torsdag kl 13

Andakt kl 13, sedan program och kaffe (20,-).

5/9 Romantik och impressionism på harpa med Fredrik Allanson

19/9 Reverend Curt & Deacon Blues

3/10 Gamla skivbekanta med Bo Larsson

17/10 Möten som förändrar med kyrkoherde Hanna Lönneborg

TORS DAGSTRÄFFEN i Barkarby

Andakt, fika (20,-) och program en torsdag i månaden i Järfälla kyrkas församlingshem.

Kyrkbussen hämtar kl 12.15 vid S:t Lukas kyrka, 12.30 vid Viksjo kyrka och 12.45 vid Barkarby seniorboende.

26/9 Peder Norling - Det var det här som Hände. Peder sammanfattar sitt liv.

24/10 Monica Z & Jag - En innerlig föreställning fylld av glädje, humor, kärlek och minnen. Med Lena & Carina.

FREDAGSTRÄFFEN i Viksjo

Fredagar 12-14 från 30/8

Välkommen till en trevlig stund tillsammans! Lättare lunch och kaffe serveras till självkostnadspris. Bingo.

Café Ne:Re

Öppet café med lättare fika och tillgång till böcker, spel, korsord och musik i nedervåningen i Maria kyrka. **Öppet mån, ons, tors och fre kl 10-15.** En vanlig vecka ser programmet ut ungefär såhär. Eventuella undantag anslås i entrén i Maria kyrka.

Måndag Bakning och språkträff

Onsdag Språkträff, pyssel och hantverk (material finns)

Torsdag 10-12 Våfflor i caféet. Symaskinen står framställd hela dagen.

Fredag 11-12 Lectio Divina (meditativ bibelläsning). Symaskinen står framställd hela dagen.

Thank God it's ...

... Friday!

Varannan fredag kl 19-22 från 13/9 i S:t Lukas kyrka

Kiosk, käk, biljard, pingis, häng och spel! Kommande temakvällar: baktävlingen hela Sverige skakar, open mic night, övernattning, bäst i test och alldeles förträffligt go kyrkstund med extra allt! Från åk 7 och upp.

Ungdoms-kickoff

Fredag 6/9 kl 19-22 S:t Lukas kyrka

Var med och kicka igång ungdomshösten! Ta med alla du känner och utmana dem i kul aktiviteter, som sumobrottning eller tjuvridning. Och så blir det DJ, käk, dryck, snacks och en mysig kyrkstund.

KROPP & SJÄL

Fritt inre måleri

Onsdagar kl 12-15 i Maria kyrka

Lek med färg och form! Vi målar under tystnad och avslutar med samtal. Vi träffas i entrén. Material finns, ingen kostnad, ingen anmälan. Start 28/8.

Retreat: En stund av stillhet

Lördag 21/9 kl 9-12

S:t Lukas kyrka

Ett par timmar i gemensam stillhet för återhämtning och vila. Inga förkunskaper, möjlighet till samtal med präst finns. Gemensam inledning och avslut, i övrigt är tiden din egen.

Frukost från kl. 8.30.

Anmälan (inkl ev allergier) senast 16/9 till Ulrika på 08-580 218 86 / ulrika.nordkvist@svenskakyrkan.se

Sittgymna

Ett kvartslångt pass med rörelser du kan utföra sittande. Sträck ut, andas och hitta ny energi! Ombyte behövs inte, kom som du är.

Måndagar kl 11.45 i Maria kyrka

från 2/9

Varannan torsdag kl 12.45 i S:t

Lukas kyrka från 5/9.

Stanna gärna på trivselträffen 13-15 för underhållning och kaffe.

Pilgrimsvandring i brittsommartid

Lördag 12/10. Start kl 10 från

S:t Lukas kyrka, avslut ca kl 15

Viksjo kyrka.

Vandring (ca 11 km) till Görvälns slott, Gåseborg och Viksjo kyrka. Andakter och pilgrimsmässa på vägen. Ta med matsäck och kläder efter väder.

Anmälan till Anders på 08-580 218 79 / anders.hagglund@svenskakyrkan.se

...hänt sen sist

Glimtar från sommarens utflykter

Maria Jonsson, församlingsassistent, delar några minnen från församlingens sommaraktiviteter.

Midsommarutflykt till Ängsjö

Bra att vi hyrde stugan, blev en fast mötesplats. Det var full buss, och tre familjer kom med egen bil. Barn från Barkarbyskolans fritidshem som var där samtidigt gick med glädje vår tipspromenad.

Jordgubbstårtan uppskattades. Folk som gick förbi stannade och pratade med oss, det blev fina möten och samtal.

Utflykt till Kvarnibble gård 27 juni

Vi var ca 25 personer som åkte med i Kyrkbussen, en familj kom med egen bil. Det var en av sommarens varmaste dagar så vi hade med oss 40 flaskor vatten. Vi var åtta personer som gick rundvandring på Kvarnibble gård och fick smaka på nyplockad gurka och tomater. 17 personer åkte till Hjärtlig käramik och fick se keramikverkstaden och de fina verk som Susanne hade gjort. De bjöd på nybryggt kaffe och hembakat fikabröd. Det var en mycket fin dag.

Helgonhäng i Fresta 4 juli

Vi var ca 30 personer som var med på en uppskattad utflykt till Fresta. Vi blev väl mottagna av personalen på plats. Besöket började med en mycket proffsig dans och sångföreställning om Ingegerd Olofsdotter av och med Kajsa Franke och Titti Hvenare. Därefter bjöds vi på en välsmakande soppa och smörgås. Till kaffet fick vi ta del av en föreläsning om Heliga Birgitta. Vi avslutade med 30 minuters egentid, där man på egenhand kunde titta närmare på kyrkan, Birgitta lunden eller lyssna på musik i trädgården. Stort tack för denna dag.

Utflykt till Tyresö pilgrimscenter 11 juli

Vi var 19 personer som var med på utflykt till Tyresö slottspark. Vi började dagen med guidad tur i kyrkan, därefter tog Anders Gezelius Hägglund över och ledde oss alla på en pilgrimsvandring med hjälp av frälsarkransens pärlor som finns utplacerade i slottsparken. En trevlig lunch intogs i vacker miljö på Notholmens Café. Därefter gavs tid till egna upptäckter i med tid för att titta på djuren, handelsträdgården, prinsvillan och slottet. Alla var nöjda och glada med dagen när vi återigen satte oss på Kyrkbussen och Keyvan tryggt körde oss hem.

ETT FÖRETAG KAN HA så många olika funktioner. Skapa vinst och avkastning förstås, men också medverka till att göra samhället bättre. Det har varit ledstjärnan för Joakim Enerstrand sedan han kom till Ica Nära Kallhäll för sju år sedan. Under hans ledning ligger företagets fokus inte bara på att tillgodose behoven hos invånarna i Kallhäll utan också aktivt arbeta för att förbättra lokalsamhället. För detta har han utsetts till Årets företagare i Järfälla 2024.

– Vi satsar framför allt på unga och äldre, det är för de grupperna jag tror att vi kan göra störst skillnad, berättar Joakim. Tyngdpunkten ligger på aktiviteter i Kallhäll, men vi arbetar med hela Järfälla med omnejd.

– Vi går aldrig in enbart som sponsor, utan deltar aktivt.

ETT SÅDANT DELTAGANDE kan exempelvis vara vid skidresor för ungdomar, som den till Romme i vintras där också kyrkan var med. Ica Kallhäll skänkte snacks så att bussresan blev trevligare, men skickade också med personal som ledde aktiviteter. Andra exempel är grillkvällar tillsammans med skolan, eller en dataspelstävling i Viksjö.

– Då fick vi med oss ett e-sportföretag som sponsor. På så sätt fick deltagarna mer material och fler priser, fortsätter Joakim. Vi skapade också ett lag från butiken som tävlade mot vinnarna. – Vi åkte på stordäng, säger Joakim med ett skratt. Det var väldigt populärt.

– När det gäller äldre samverkar vi exempelvis med PRO. När föreningen i Kallhäll stod utan lokal under en period fick de vara hos oss.

Café Maria

UNDER DE TVÅ FÖRSTA sommarmånaderna serverades omkring fyrtio stycken lunch- och kaffegäster per dag på café Maria kyrka.

Långsiktig

Årets företagare i Järfälla 2024 är **Joakim Enerstrand** på Ica Nära Kallhäll. Han anser att företag ska hjälpa till att göra samhället bättre.

”Vi går aldrig in enbart som sponsor, utan deltar aktivt.”

JOAKIM ENERSTRAND SER långsiktigt på den här sidan av företagets verksamhet.

– En livsmedelsbutik är ofta det första företag ungdomar får ett aktivt förhållande till. Vi visar att en butik är en bra miljö och en inkörsport till arbetsmarknaden. Även om man inte vill arbeta i livsmedelsbutik i framtiden är en tjänst här en fin merit på ett CV.

– Det ger oss också möjlighet att skapa en känsla för vad som är rätt och fel. Bara att vi känner varandra och säger hej när vi möts är jätteviktigt. Den kontakten ska inte underskattas.

– Likaså för de äldre, de ska känna sig trygga i centrum och välkomna hit.

Satsningen kallas Hjärta för Kallhäll. I det sammanhanget har Ica Nära Kallhäll inlett ett samarbete med lokalpolisen. Projektet har också presenterats vid ett möte i riksdagen.

Joakim betonar att det inte finns något direkt vinstintresse i det företaget gör.

– Inte som en direkt avkastning. Men det är förstas bra för oss som företag att Kallhälls centrum är tryggt och att samhället fungerar väl.

– Vi är naturligtvis inte unika i att arbeta för social hållbarhet. Tillsammans med andra företag och organisationer kommer vi sista veckan i augusti att anordna en vecka med aktiviteter i Kallhälls centrum.

– Det känns lite pirrigt. Vi har aldrig gjort något liknande förut. Men om man vill göra allt perfekt från början blir ingenting gjort.

– Så nu kör vi.

PER AXEL NORDFELDT

Utmärkelsen Årets företagare i Järfälla är ett samarbete mellan organisationen Företagarna och Järfälla kommun.

Fullsatta kyrkor

ÖVER 1 300 BESÖKARE har besökt konserterna i Järfälla församlings kyrkor under sommaren.

									AN- SKRAMLIG LEDNINGSSAK	BAKBUN- DEN HAR INGET	
	SNOKA REDA PÅ										
										TRAPP- RÄCKE	
	MJÅLT- HUGG							PACINO PÅ LYXIG MACKA			KAN INTE ALLA DJUR BLI
	VILL MÅNGA HA SISTA										
	MATT 10:28 VAR INTE?										
	TJUSIGT VARUHUS								FÖR INHEMSK ELIT		
PROTEST- ERAR INTE	SKÖTER FÖR- SVARET	EN SMAK		HAK- PARTI	MACK- FETT LIGGER I PHOENIX						
	SES MED HALS OCH NÄS				KOP- PLINGS- SAK					GRÖNOM- RÅDE	
	TRUMPEN								ANVÄNDA MOBILEN		LEDER TILL PLAN
	SYRE	HÖJD	STARKT LÖJS	ARTIS I HOLLAND ÄR ETT						GILL SOM SKÅDE- SPELADE	GÅR KANSKE UPP- RÖRD I
	KÖKS- VÅXT								HAR INGET VAL		
					HITTAR DU LUKAS I SAMLAR ÄLDRE				YTMÄTT	EFTER SO	FRANSK VÄN
	VARA JÄTTE- RÄDD	MODERNT KURBAD							UR- MODIGA HUGG INI		
						BELÄG- GNING				HÅLLER IHOP	
	VERS- MÄTT	BILÄGAR- SKRACK								HÄGLÖS- HET	

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Kryssa för lämpliga alternativ

- Jag vill bli medlem i Svenska kyrkan
- Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning Jag är döpt i någon annan evangelisk-luthersk ordning
- Jag är inte döpt, men vill ha mer information om Svenska kyrkan
- Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning Jag är konfirmerad i annan kristen kyrkas ordning

Namn _____

Personnummer _____

Gatuadress _____

Postnr och ort _____

Ort och datum _____

Namnunderskrift _____

täv- ling

Skicka in meningen i det färgade fältet på ett vykort till Tusen Möjligheter, Järfälla församling, Box 139, 177 52 Järfälla eller på e-post: jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast 27 september. Vinnaren presenteras i nästa nummer. Varmt lycka till!

Gratis

Vinnare korsord nummer 3

Ulla, Erik och Emma som får ett presentkort var.

Vinnare av böcker, honung, pussel och Frälsarkransen i nummer 3

Torbjörn, Heli, Lucy, Lennart, Ulla, Ursula, Alina, Sonja, Annika, Eva, Milja och Elisabeth

Lägg talongen i kuvert, frankera och adressera till Järfälla församling Box 139 177 23 Järfälla

Kantarell- och köttfärspaj

Vi är nog många som plockat svamp i sommar. Jag har liksom många andra mina hemliga kantarellställen och i år blev det mycket guld i korgen.

Här kommer mitt favoritrecept på en härligt god kantarell- och köttfärspaj.

Kantarell- och köttfärspaj

Ca 6 pers

Ingredienser

Pajdeg

50 g smör, rumstempererat
4 dl vetemjöl
1,5 dl mjölk
2 tsk bakpulver
1 tsk salt

Fyllning

2 gula lökar
2 klyftor vitlök
500 g kantareller
800 g blandfärs (kan bytas ut mot annan färs, t. ex. vegofärs)
Olja till stekning
Salt
Svartpeppar eller vitpeppar

Täcke

5 dl crème fraiche
5 msk majonnäs
4 dl smakrik ost, t. ex. lagrad cheddar eller västerbotten

Gör så här

Värm ugnen till 200 grader.
Knåda ihop alla ingredienser till pajdegen för hand. Kavla ut degen och klä en pajform med den.

Skala och skiva löken tunt. Skala vitlöksklyftorna och krossa dem med en kökskniv. Rensa kantarellerna.

Häll lite olja i en stekpanna och fräs lök, vitlök och svamp tills det får lite färg. Putta upp röran mot pannans kant och bryn färsen. Blanda den med svamp- och lökblandningen.

Salta och peppra och fyll pajskalet med köttfärsröran (pajskalet behöver inte förgräddas).

Blanda crème fraiche och majonnäs i en skål.

Bred blandningen över köttfärsfyllningen och toppa med osten. Grädda pajen i 20 – 30 minuter.

Servera med en fräsch grönsallad.

Smaklig spis!

ULRIKA CARNELL, husmor

Sticktid?

Kanske hinner du ägna lite tid åt att sticka? Beställ hem mönster- och materialsats för Järfälla-mössan, eller ett par av församlingens egendesignade kyrkvantar! Designen är inspirerad av kyrkobyggnadernas interiörer, och följer traditionella nordiska sticktekniker.

Du beställer genom att maila

jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

och **betalar via swish** till 1230067793,

märk "kyrkvanten", så löser vi leveransen.

Glöm inte att skriva vilket av de sex stickprojektet din beställning avser (se bilderna till höger).

Järfälla kyrkmössa

Pilgrimsvanten

Järfälla kyrkvante

Mariavanten

Viksjövanten

S:t Lukasvanten

Pris per påse med garn och mönster är 150 kr. Beställ genom mail, betala via swish.